

Panelen från vänster: Clemens Fuest, Cecilia Garne, Karolina Ekholm, Alice Teodorescu och Assar Lindbeck. Foto: Karl Gabor.

Populärt seminarium om populism

EEAG Report 2017 presenterades på ett seminarium i Stockholm den 6 april. Clemens Fuest, CESifo, München, ställde frågan vad som driver populism. Hans svar var "den stora tillströmningen av invandrare", men också "globaliseringen och att människor ser sig som förlorare". I en efterföljande panel ingick Karolina Ekholm, statssekreterare på finansdepartementet, Assar Lindbeck, professor IFN och Stockholms universitet, samt Alice Teodorescu, politisk chefredaktör på Göteborgs-Posten.

Clemens Fuest förklarade att även ekonomiska kriser och vissa icke-ekonomiska faktorer, exempelvis brist på tillit, bidragit till att populismen växt. För att tygla denna utveckling, sa han, måste vi bejaka politiska meningsskiljaktigheter. För mycket konsensus kan slå tillbaka.

– Politikerna måste erkänna att politiska beslut och den ekonomiska utvecklingen skapar vinnare och förlorare och att förlorarna har rätt att vara missnöjda, men inte har rätt till gottgörelse, sa Fuest.

Han förklarade att regeringar bör avstå från att använda folkomröstningar som ett instrument i en maktkamp.

– Folkomröstningar ska användas för politiska initiativ som kommer från folket och deras roll bör definieras tydligt i författningen. →

Seminar in cooperation with the EU Commission in Sweden:

"Institutional reform for innovation and entrepreneurship"

A research study authored by Niklas Elert, Magnus Henrekson and Mikael Stenkula, IFN, will be presented and discussed. Tuesday May 23, at 8.30-10.00. Peter Voigt, Senior Economist the Directorate General for Economic and Financial Affairs at the EU Commission will be part of the panel. (IFN working paper no 1150)

→ Assar Lindbeck, professor IFN och Stockholms universitet förklarade:

– Jag har problem med begreppet populism – i dag är det till och med populistiskt att tala om populism.

Han ställde frågan vem som är populist. Är det den som säger att massinvandringen av låginkomsttagare skapar allvarliga problem i våra bostadsområden? Eller är det populistiskt att säga att alla är välkomna till Sverige? Är det den som erkänner problemet eller den som skyler över?

Alice Teodorescu, politisk chefredaktör på *Göteborgs-Posten* hänvisade till att det i EEAG-rapporten sägs att populisterna ställer de rätta frågorna, men har fel svar.

– Detta är problemet i Sverige. Ett parti [Sverigedemokraterna] har ibland tagit upp de rätta frågorna och i och med detta har övriga parter inte kunnat ta itu med problemen. Så skapades ett utrymme för dem att ställa frågor men ingen tvingade dem att ge svar.

Karolina Ekholm, statssekreterare på finansdepartementet, förklarade att hon är tilltalad av tanken i rapporten, att den finansiella krisen och hur den hanterades kan ha givit näring åt populism.

– Eftersom eliten, som föreföll vara ansvarig för krisen, tycktes klara av den relativt oskadd medan vanliga människor upplevde svåra tider.

Se film från seminariet på ifn.se

Nya forskare på IFN

Docent **Björn Tyrefors Hinnerich** har anställts som forskare på IFN. Hans forskning handlar om politisk ekonomi och arbetsmarknadsekonomi. Han forskar bland annat om skolan. Björn Tyrefors Hinnerich kommer närmast från en anställning vid Nationalekonomiska institutionen vid Stockholms universitet.

Docent **Jens Josephson** är ny affilierad IFN-forskare. Han är lektor i finansiering vid Företagsekonomiska institutionen vid Stockholms universitet. En av de frågor han studerar är vad som avgör när en företagsrekonstruktion blir framgångsrik.

Erik Prawitz, doktorand på Institutet för internationell ekonomi (IIES) vid Stockholms universitet, är ny affilierad forskare till IFN. Han kommer att ingå i forskningsprogrammet Entreprenörskapet ekonomi och blir efter sin disputation ordinarie forskare på IFN.

4 frågor till Daniel Waldenström

Daniel Waldenström är sedan förra sommaren verksam som forskare på IFN. Men han bor just nu i Paris och arbetar på Paris School of Economics.

Vad forskar du om i dag?

Just nu studerar jag inkomstfördelning i allmänhet och inkomst- och kapitalbeskattning i synnerhet. Både i ett svenskt och i ett internationellt perspektiv.

Är du bekymrad över den ekonomiska ojämlikheten i Sverige?

Svaret på den frågan beror på vilken del av fördelningen man tittar på. Sverige är fortfarande kanske världens jämlikaste land. Särskilt viktigt är att alla har lika tillgång till välfärdssystemen – en tradition vi ska värna. Inkomstskillnader blir nämligen inte lika problematiska om alla har samma tillgång till utbildning, vård och omsorg. Därför ser jag med viss skepsis på avgiftsbaserade välfärdssystem eftersom de riskerar öka välfärdsklyftor och urholka tilliten och viljan att bidra till samhället, exempelvis genom att betala skatt.

Du är ordförande för nästa SNS Konjunkturrådsrapport som presenteras i januari 2018. Vad kommer den att handla om?

Rapporten handlar om kapitalet i Sverige och dess beskattning. Detta är frågor som hamnat i skymundan i den svenska debatten, vilket är olyckligt eftersom kapitalets betydelse har ökat ganska markant. Rapporten ska diskutera vilka olika sorters kapitalbeskattningar som finns, vilka möjligheter och problem som en liten, öppen ekonomi som den svenska möter när kapital ska beskattas.

Ditt namn nämns emellanåt i samband med den franske ekonomen Thomas Piketty. Berätta?

Jag är sedan ett drygt år gästforskare vid Paris School of Economics där Thomas Piketty arbetar. Thomas var den som bjöd mig dit och vi träffas ofta och diskuterar forskning och andra frågor. Jag har sedan många år arbetat med liknande frågor som honom och han använde våra data för Sverige till sin bok *Capital in the Twenty-First Century*.

IFN:s forskning presenteras först i ett working paper. Under förra året utkom ett 50-tal sådana på IFN. Nästa steg är publicering i vetenskapliga tidskrifter som är peer reviewed. Här redovisas studier som nyligen accepterats för sådan publicering.

Gabriel Heller Sahlgren, "Retirement Blues". *Journal of Health Economics*.

I denna studie analyseras effekterna av pensionering på mental hälsa i tio europeiska länder, inklusive Sverige. Forskaren finner att pensionering har en kraftigt negativ påverkan på mental hälsa i ett längre perspektiv, men inga kort-siktiga effekter alls.

Björn Tyrefors Hinnerich och **Jonas Vlachos**, "The Impact of Upper-Secondary Voucher School Attendance on Student Achievement: Swedish Evidence using External and Internal Evaluations". *Labour Economics*.

Med hjälp av både externa och interna bedömningar av samma nationella prov jämför forskarna resultatskillnader mellan elever på svenska fristående och kommunala gymnasieskolor. De externa bedömningarna visar att elever vid fristående skolor presterar något sämre på nationella prov. De fristående gymnasierna rättar dock proven generösare.

Roger Svensson, "The Search for Seignorage: Periodic Re-Coinage in Medieval Sweden". *Scandinavian Economic History Review*.

Penningpolitiken i det medeltida Sverige analyseras. Sverige imiterade inte bara kontinentala mynttyper utan även den korresponderande myntningspolitiken. En monetär skattemetod – periodiska myntindragningar – applicerades 1180–1290. Efter 1290 introducerades dels mer långlivade mynt, dels myntförsämringar som inkomstkomensation.

Erika Färnstrand Damsgaard, **Per Hjertstrand**, **Pehr-Johan Norbäck**, **Lars Persson** och **Helder Vasconcelos**, "Why Entrepreneurs Choose Risky R&D Projects – But Still Not Risky Enough". *Economic Journal*.

Hur kommer det sig att små oberoende entreprenörsföretag gör banbrytande innovationer? Forskarna visar att entreprenörsföretag med höga kommersialiseringskostnader har incitament att satsa på högriskprojekt – med stor avkastning om de lyckas. Samtidigt ser samhället gärna att entreprenörerna tar ännu högre risker för att skapa vinster.

Aron Berg, **Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**, "Cross-border Mergers & Acquisitions with Financially Constrained Owners". *Review of World Economics*.

Det finns en föreställning att det är bättre för ett land att inhemska ägare köper istället för säljer i företagsfusioner, eftersom ägare föredrar hemmamarknader vid investeringar. Studien visar dock att företagsförsäljningar till utländska ägare kan leda till fler investeringar på inhemska tillväxtmarknader då inhemska ägare får finansiella resurser.

Selva B. Baziki, **Pehr-Johan Norbäck**, **Lars Persson** och **Joacim Tåg**, "Cross-Border Acquisitions and Restructuring: Multinational Enterprises versus Private Equity-Firms". *European Economic Review*.

En allt större andel av förvärv över gränser görs av private equity-fonder istället för av multinationella företag. Forskarna presenterar en ny analysram för internationella förvärv. Denna visar bl.a. att svagare synergier och interna kapitalmarknader samt lägre exportbarriärer och riskpremier leder till fler förvärv av private equity-fonder.

Niklas Elert och **Magnus Henrekson**, "Status Quo Institutions and the Benefits of Institutional Deviations". *International Review of Entrepreneurship*.

Ett samhälles lagar, regler och normer – dess institutioner – är viktiga eftersom de skyddar den rådande ekonomiska ordningen, men kan samtidigt hindra entreprenörskap och innovationer. Forskarna belyser hur entreprenörer som avviker från det beteende som rådande institutioner stipulerar kan orsaka både ekonomiska och institutionella förändringar.

Vinnare av Global Award 2017

Global Award for Entrepreneurship Research 2017 tilldelas Hernando de Soto, chef för Institute for Liberty and Democracy (ILD) i Lima, Peru. Priset delas ut av finansminister Magdalena Andersson. Tove Lifvendahl, politisk chefredaktör SvD är moderator i en efterföljande paneldiskussion. Prisutdelningen hålls den 15 maj.

Prisets grundare är Entreprenörskapsforum, IFN är medgrundare och Vinnova är medfinansierare. Donator till priset på 100 000 euro är Stockholms Köpmansklubb.

16 februari | Arbetsmarknads-ekonomiska rådet med Lars Calmfors och Per Skedinger från IFN, presenterade 2017 års rapport. I den pekar AER på det faktum att utlandsfödda har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden och dessutom ofta är deltidsarbetande.

22 mars | Mikael Stenkula, IFN, kommenterade rapporten Marginalskatter och Sveriges konkurrenskraft (Almega), författad av Anders Ydstedt, Scantech. Seminariet hölls i riksdagen.

13 mars | Åsa Hansson, Lunds universitet och affilierad till IFN, ingick i panelen på ett seminarium där en ny stambana med höghastighetståg Stockholm–Göteborg och Stockholm–Malmö diskuterades. Hon är författare till rapporten som presenterades: Är det lönt att välja tåget? (Fores). Foto: Fores.

17 mars | Lars Persson, IFN, deltog i en konferens arrangerad av CESifo, München. Han presenterade uppsatsen "Who Becomes the Ultimate Superstar? The Educated Underdog". Forskarna visar att de som är sent men inte för sent födda på året blir de bästa fotbollsspelarna.

29 mars | Magnus Henrekson, IFN, deltog i Atlantic Councils rundabordssamtal i Washington DC. Ämnet var "Institutional Reform for Enhanced Innovation and Entrepreneurship: An Agenda for Europe", dvs. den studie som Magnus Henrekson m.fl. skrivit inom ramen för EU-projektet Fires.

14 mars | Ett 20-tal norska företagsledare, som deltar i Executive MBA-programmet vid Handelshögskolan i Kristiansand, besökte IFN. Magnus Henrekson, IFN, presenterade boken Entreprenörskap – vad, hur och varför.

3 april | Fredrik Wester, vd för Paradox Interactive, besökte IFN. Inom ramen för IFN:s serie med näringslivskontakter berättade han om Paradox väg till dagens framgångar. Företaget börsintroducerades förra året.

16 februari | Mårten Blix, IFN, nya bok Digitalization, Immigration and the Welfare State har presenterats i TV4:s morgonprogram. Författaren intervjuades liksom arbetsmarknadsminister Ylva Johansson.

SvD:s ledarsida har värvat kända utlandssvenskar som ska skriva under vinjetten "Vykortet". En av dessa är Johanna Möllerström, professor i nationalekonomi vid Humboldtuniversitetet i Berlin och affilierad till IFN.

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer sju gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev